

OPĆI PODATCI			
IME I PREZIME	Ana-Marija Posavec		
Naziv studija	Poslijediplomski sveučilišni studij Književnost i kulturni identitet		
Matični broj	220		
Odobranje teme za stjecanje doktorata znanosti <i>(staviti križić u polje)</i>	☒ u okviru doktorskog studija	☐ izvan doktorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca	Martina, Damir Posavec		
Datum i mjesto rođenja	3. 5. 1990.		
Adresa	Josipa Pančića 54, 31300 Beli Manastir		
Telefon / mobitel	031/702-015, 099/885-62-28		
e-pošta	ana.marija.posavec1@gmail.com		
ŽIVOTOPIS			
Obrazovanje (od novijega k starijem datumu)	2016. Položen prvi stupanj tečaja talijanskoga jezika 2015. Položen program uvođenja u rad pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama u okviru Projekta „Učimo zajedno 2“ 2015. Položen stručni ispit – učiteljica Hrvatskoga jezika i književnosti 2013. Doktorandica na poslijediplomskom doktorskome studiju <i>Književnost i kulturni identitet</i> , Filozofski fakultet Osijek 2011. – 2013. Filozofski fakultet Osijek, diplomski studij hrvatskoga jezika i književnosti, zvanje: magistra edukacije hrvatskoga jezika i književnosti 2008. – 2011. Filozofski fakultet Osijek, preddiplomski studij hrvatskog jezika i književnosti, zvanje: sveučilišna prvostupnica (baccalaurea) 2004. – 2008. Gimnazija Beli Manastir		

<p>Radno iskustvo (od novijega k starijem datumu)</p>	<p>4. 9. 2017. – 28. 6. 2018. OŠ „Dr. Franjo Tuđman“, Beli Manastir, pomagač/asistent u nastavi</p> <p>3. 10. 2016. – 16. 6. 2016. OŠ „Dr. Franjo Tuđman“, Beli Manastir, pomagač/asistent u nastavi</p> <p>5. 10. 2016. – 30. 6. 2016. OŠ „Dr. Franjo Tuđman“, Beli Manastir, pomagač/asistent u nastavi.</p> <p>21. 1. 2015. – 23. 1. 2015. OŠ Vladimira Nazora, Popovac, nastavnica (zamjena)</p> <p>10. 12. 2013. - 9. 12. 2014. OŠ „Dr. Franjo Tuđman“, Beli Manastir, učiteljica Hrvatskoga jezika (stručno osposobljavanje)</p>
<p>Popis radova</p>	<p>Oklopčić, Biljana. Posavec, Ana-Marija. 2012. <i>Viktorijanski goticizam Tajne Krvavog mosta Marije Jurić Zagorke. Širom svijeta: O Zagorki, rodu i prostoru.</i> ur. Anita Dremel. Zagreb: Centar za ženske studije. 151-164.</p> <p>Posavec, Ana-Marija. 2012. <i>Alija Đerzelez kao demonski junak. Sanjari i znanstvenici.</i> ur. Marica Liović. Osijek: Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku. 783-796.</p> <p>Oklopčić, Biljana. Posavec, Ana-Marija. 2013. <i>Gotički tekst, kontekst i intertekst Tajne Krvavoga mosta Marije Jurić Zagorke.</i> Fluminensia, god. 25 (2013), br. 1, str. 21-31.</p> <p>Posavec, Ana-Marija. 2013. <i>Prikaz slavonskog plemstva kod Rode Rode.</i> Godišnjak ogranka MH u Belom Manastiru, 10/2013. ur. Edo Jurić. Beli Manastir: Ogranak MH u Belom Manastiru. 115-149.</p> <p>Posavec, Ana-Marija. 2015. <i>Mit ratnog iskustva i strategije pamćenja u romanu Ivana Slonje Šveda „Ne pucaj prvi“.</i> Godišnjak ogranka MH u Belom Manastiru 12/2015. ur. Željko Predojević. Beli Manastir: Ogranak MH u Belom Manastiru. 151-186.</p> <p>Posavec, Ana-Marija. 2016. <i>Pozicija stvarnosti u umjetničkom tekstu Julija Knifera i u slavonskoj ratnoj prozi.</i> Anafora, god. III. (2016), br.1, str. 77-94.</p> <p>Posavec, Ana-Marija. 2017. <i>Rasap obitelji i pojedinca u romanu Ive Kozarčanina "Sam čovjek".</i> Godišnjak ogranka MH u Belom Manastiru 13/2016-2017. ur. Željko Predojević. Beli Manastir: Ogranak MH u Belom Manastiru. str. 87-95.</p>

Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima	<p>1. i 2. 6. 2017. - Izlaganje <i>Rasap obitelji i pojedinca u romanu Sam čovjek Ive Kozarčanina</i> na Prvom književnom simpoziju Studentskoga književnog kluba Aleph s temom „Fenomen obitelji u književnosti 20. stoljeća“</p> <p>2. i 3. 3. 2018. – Izlaganje <i>Uloga suosjećanja i osuda rata u romanu Nedjeljka Fabrija Smrt Vronskog</i> na prvoj konferenciji za doktorande International Conference on Literature in Osijek s temom „Afirmacija temeljnih ljudskih vrijednosti u književnosti“</p>
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Hrvatski	Pamćenje Domovinskoga rata i oblikovanje nacionalnog identiteta u suvremenom hrvatskom romanu (1991. – 2015.)
Engleski/njemački (za one koji žele da im se odobri pisanje doktorske disertacije na stranom jeziku)	
Jezik na kojem će se pisati disertacija	Hrvatski jezik
OBRAZLOŽENJE TEME	
Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)	<p>Iskustvo Domovinskoga rata snažno se odrazilo na razvoj suvremene hrvatske književnosti, a ratne se teme oblikuju u brojnim književnim žanrovima, uključujući i romane, te će se u ovom radu istraživati pamćenje Domovinskoga rata u suvremenom hrvatskom romanu. Polazeći od teze da je Domovinski rat ključni događaj novije hrvatske povijesti koji ima važnu ulogu u nacionalnoidentifikacijskim procesima, analizirat će se strategije oblikovanja nacionalnoga identiteta. Teorijsko-metodološku osnovu rada činit će proučavanje odnosa pamćenja i identiteta u okviru interdisciplinarnoga područja studija pamćenja, naročito pristupi koji proučavaju oblikovanje pamćenja u književnosti. Relevantne će biti i različite teorije nacije (modernističke, etnosimbolističke) koje promatraju nacije kao društveno-kulturne konstrukte te će se tako propitati ulogu pamćenja u oblikovanju nacionalnoga identiteta i istražiti kako se u romanima prikazuju i prožimaju individualno i kolektivno pamćenje rata.</p>

**Sažetak na
engleskom/njemačkom
jeziku**
(maksimalno 1000
znakova s praznim
mjestima)

The experience of the Homeland War has strongly influenced the development of contemporary Croatian literature, and the war topics are present in numerous literary genres, including novels. Therefore, this doctoral dissertation will explore the memory of the Homeland War in the contemporary Croatian novel. Starting from the thesis that the Homeland War is a key event of the recent Croatian history that has played an important role in the national identity formation processes, strategies for the shaping of national identity will be analysed. The theoretical and methodological foundation of the doctoral dissertation will be the analysis of the relationship between memory and identity within the interdisciplinary area of memory studies, especially those approaches that study the formation of memory in literature. Different theories of the nation (modernist, ethno-symbolic) that observe nations as socio-cultural constructs will also be relevant and the dissertation will thus consider the role of memory in shaping national identity and explore how the novels reveal and permeate the individual and collective memory of the war.

Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)

Domovinski je rat prijelomni događaj novije hrvatske povijesti koji je utjecao i na razvoj suvremene hrvatske književnosti. U razdoblju od 1991. do danas objavljen je velik broj djela, uključujući i žanr romana, s temom Domovinskoga rata. U tim se žanrovski raznolikim djelima prikaz povijesnih zbivanja oblikuje prepletanjem zbiljskoga i fikcionalnog, kombiniranjem elemenata historiografskoga diskursa, osobnih iskustava i svjedočenja ljudi koji su proživjeli ratne strahote s postupcima fikcionalne književnosti. O ratu se pripovijeda iz različitih perspektiva te se, u skladu s tim, oblikuju različiti prikazi rata i tematiziraju različiti vidovi ratnih iskustava, sudbine vojnika i civila (ratna bojišnica, pozadina, izbjeglištvo, prognaništvo, PTSP itd.), tematizira se iskustvo rata kao egzistencijalne ugroze, progovara o društvenim, političkim, ideološkim sukobima i promjenama koje je iznjedrio rat te prikazuje utjecaj rata na sudbine pojedinaca i kolektiva. Progovara se o problemu gubitka i traganja za identitetskim uporištima te se kroz problematiziranje oblikovanja individualnoga pamćenja prošlosti otvara i pitanje ugradnje osobnih sjećanja u kolektivno, nacionalno pamćenje.

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)

Moderne su teorije nacije raznolike i brojne. Modernističke teorije smatraju nacije proizvodom sociokulturnih procesa, razvoja kapitalizma, industrijalizacije i urbanizacije. Važno mjesto u tom pristupu imaju teze Benedicta Andersona (1990.) o nacijama kao modernim, ograničenim i suverenim "zamišljenim zajednicama". On smatra da je nastanak nacija potaknut tehnološkim napretkom koji je omogućio razvoj "tiskarskoga kapitalizma", širenje čitateljske publike i objavljivanje publikacija na nacionalnim jezicima, što je potaknulo jačanje nacionalne svijesti i stvaranje nacionalnih "zamišljenih zajednica". Ernest Gellner posebno ističe ulogu modernoga obrazovnog sustava u nacionalnohomogenizacijskim procesima. Prema Ericu Hobsbawmu (2006.), za nastanak su nacije važne procedure "izmišljanja tradicije", kreiranje niza simboličkih i ritualnih praksi s ciljem uspostavljanja poveznica s odgovarajućom herojskom prošlošću i stvaranje osjećaja povezanosti sa zajednicom. S druge strane, etnosimboliističke teorije nacije naglašavaju ulogu predmodernih etnija u stvaranju modernih nacija. John Armstrong ističe utjecaj "mitsko-simboličkih kompleksa" na njihovo oblikovanje, a Anthony D. Smith (2003., 2010.) naglašava ulogu zajedničkoga teritorija, povijesnoga pamćenja, kulturne tradicije, mitova i simbola u procesima nacionalne identifikacije.

Suvremeni analitičari Stuart Hall i Umut Ökürmlü (2010.) smatraju da su nacionalni identiteti diskurzivni i društveno-povijesno promjenjivi konstrukti. Kao temeljne pretpostavke nacionalne koherentnosti ističu predodžbe o teritorijalnom suverenitetu, vremenskom kontinuitetu nacije i ideji nacije kao temelja društvenoga i političkog legitimiteta.

Pitanjima oblikovanja nacionalnoga identiteta bave se i analitičari u okviru multidisciplinarnoga područja studija pamćenja. Središnja se pozornost usmjerava na načine kako pojedinci i grupe pamte svoju prošlost te na istraživanje uloge pamćenja u oblikovanju individualnih i kolektivnih identiteta. Oslanjajući se na teze francuskoga sociologa Mauricea Halbwachsa o društvenim okvirima pamćenja, Jan Assmann (2005.) ističe utjecaj sociokulturnoga okruženja na oblikovanje individualnoga i kolektivnoga pamćenja. Smatra da je kolektivno pamćenje proizvod komunikacije među pripadnicima grupe koji dijele sjećanje na zajedničku prošlost. Aleida Assmann (2002.) i Jan Assmann (2005.) navode da nacionalne zajednice stvaraju pripovijesti o zajedničkom podrijetlu i posebnosti, a pamćenje važnih događaja iz nacionalne prošlosti ključno je za oblikovanje "zajednica pamćenja".

U okviru studija pamćenja značajno mjesto pripada istraživanjima koja se bave odnosom književnosti i pamćenja. Astrid Erll (2008.) pojmom "pamćenje u književnosti", a Ansgar Nünning (2008.) "fikcijom pamćenja" označavaju književne prikaze prošlosti i ujedno ističu ulogu pripovjednih procedura u oblikovanju i prikazivanju individualnih i kolektivnih pamćenja. A. Erll naglašava

korespondiranje književnosti s izvanknjiževnim memorijskim diskursima, istražuje "retoriku kolektivnoga pamćenja" (iskustvenu, antagonističku, refleksivnu itd.) te upućuje na specifičnu narav književnosti koja istodobno "re-prezentira", "uprizoruje" i izgrađuje pamćenje pojedinaca i grupa.

Što se pak tiče dosadašnjih analiza predloženoga književnog korpusa, u stručnoj je literaturi istaknuto kako je iskustvo Domovinskoga rata prijelomni događaj novije hrvatske prošlosti, što se odrazilo i u književnosti. Ta se tema u suvremenoj hrvatskoj prozi, prema Krešimiru Nemecu (2003.), prvotno oblikuje u tekstovima autobiografskoga karaktera. Hrvatska je proza 1990-ih okrenuta stvarnosnoj problematici, a dio je književne produkcije blizak modelu "romana istine" i "preslikane zbilje". Tim su tekstovima usmjereni radovi Andree Zlatar (2000.), Julijane Matanović (2004.), Jagne Pogačnik (2009.), Gorana Rema (1997.) i Renate Jambrešić Kirin (1999.). U njima se jednim dijelom raščlanjuju obilježja romaneskne produkcije s temom Domovinskoga rata (Matanović, Pogačnik), prikazuje žanrovski raznolik korpus tekstova objedinjen nazivom slavensko ratno pismo (Rem), analizira autobiografska ratna proza (Zlatar) te svjedočenja i memoarski tekstovi o iskustvu Domovinskoga rata te problemu izbjeglištva (Jambrešić Kirin).

U dosadašnjim su se istraživanjima hrvatske proze s temom Domovinskoga rata analizirali uglavnom tekstovi autobiografskoga, nefikcionalnog karaktera. Osim njih, u suvremenoj hrvatskoj književnosti značajno mjesto imaju i romani, dakle, tekstovi fikcionalnoga karaktera koji tematiziraju Domovinski rat (iskustvo ratne bojišnice, trauma, egzil, PTSP itd.). Riječ je o žanrovskim i stilski hibridnim romanima gdje se miješaju fikcionalni i nefikcionalni elementi te oblikuju različiti ratni narativi. Budući da je taj korpus tekstova slabije istražen, on će biti predmetom analize ovoga rada koji će proučavati različite vidove pamćenja Domovinskoga rata i strategije oblikovanja nacionalnoga identiteta u suvremenim hrvatskim romanima.

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Cilj je rada istražiti strategije pamćenja Domovinskoga rata i oblikovanje nacionalnoga identiteta u suvremenom hrvatskom romanu. Rad će se zasnivati na nekoliko hipoteza:

- (1) Nacionalni su identiteti društveno-kulturni konstrukti.
- (2) Pamćenje ima značajnu ulogu u oblikovanju individualnih i kolektivnih, pa tako i nacionalnih identiteta.
- (3) Domovinski rat ima važnu ulogu u hrvatskim nacionalnoidentifikacijskim procesima.
- (4) U suvremenim hrvatskim romanima u kojima se oblikuju strategije pamćenja Domovinskoga rata mogu se iščitati brojne procedure oblikovanja nacionalnoga identiteta.

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Budući da je predložena tema interdisciplinarnoga karaktera, teorijsko-metodološka osnova rada bit će eklektična tako da će se kombinirati moderne teorije nacije (modernističke, etnosimboličke itd.) i različiti analitički pristupi iz područja studija pamćenja. U raščlambi će se oslanjati i na spoznaje drugih znanstvenih disciplina poput sociologije, etnologije, antropologije, povijesti i psihoanalize, kako bi se uspješnije propitala uloga pamćenja u oblikovanju nacionalnoga identiteta.

Rad će se sastojati od nekoliko cjelina. U prvom će se dijelu izložiti teorijsko-metodološka osnova rada. Iznijet će se temeljne postavke o konceptu pamćenja kao sociokulturnom fenomenu, odnosu književnosti i pamćenja, pojmovima individualnoga i kolektivnog pamćenja, izložit će se različiti moderni pristupi konceptu nacije i istraživanja poveznica između pamćenja i oblikovanja nacionalnoga identiteta. U središnjem dijelu rada donijet će se raščlamba odabranoga korpusa, primijenit će se teorijsko-metodološke postavke te istražiti različite strategije pamćenja Domovinskoga rata i oblikovanja nacionalnoga identiteta. U posljednjem će se dijelu rada donijeti zaključci, sažetak i literatura.

U istraživani korpus rada ulaze suvremeni hrvatski romani objavljeni u razdoblju od 1991. do 2015. godine:

Bernard Jan, *Svjetla umirućega grada* (1992.), Nada Prkačin, *Tamo gdje nema rata* (1993.), Ivan Slonje Šved, *Ne pucaj prvi* (1994.), Ivan Slonje Šved, *Pakao Vukovara* (1994.), Feđa Šehović, *Četiri vozača u apokalipsi* (1994.), Nedjeljko Fabrio, *Smrt Vronskog* (1994.), Pavao Pavličić, *Diksilend* (1995.), Nada Prkačin, *Povratak Luke Jurića* (1995.), Jurica Pavičić, *Ovce od gipsa* (1997.), Alenka Mirković, *91,6 MHz: glasom protiv topova* (1997.), Igor Petrić, *TG-5* (1997.), Eta Rehak, *Preobrazba potonule uljanice* (2000.), Ivo Brešan, *Kockanje sa sudbinom* (2002.) Ludwig Bauer, *Don Juanova velika ljubav i mali balkanski rat* (2002.), Nedjeljko Fabrio, *Triameron* (2002.), Jasenka Krilić, *Podzemni ljudi* (2003.), Tarik Kulenović, *Jeleni na kiši* (2003.), Robert Međurečan, *Prodajem odličja: prvi vlasnik* (2008.), Slađana Bukovac, *Rod avetnjaka* (2008.), Zoran Žmirić, *Blockbuster* (2009.), Ivan Vekić, *Polje puno krizantema* (2010.), Ante Brčić, *Ruže na bojničovu grobu* (2010.), Ivana Bodrožić, *Hotel Zagorje* (2010.), Ivan Pavoković, *Miris ugažene trave* (2011.), Antun Jozing, *Mrtvi se ne vraćaju* (2012.), Nevenka Nekić, *Jean ili miris smrti* (2012.), Miroslav Međimorec, *Lovac na generala* (2013.), Borislav Vukasović Lončar, *Neokaljani* (2013.), Ivana Šojat Kuči, *Jom Kipur* (2014.), Nevenka Nekić, *Omerta* (2014.), Tanja Belobrajdić, *Crni kaput* (2015.).

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Očekivani su znanstveni doprinosi vezani uz rasvjetljavanje odnosa između književnosti i pamćenja te utjecaja pamćenja na oblikovanje individualnih, kolektivnih i nacionalnih identiteta. Primjenom teorijskih spoznaja iz područja studija pamćenja doći će se do uvida u različite strategije pamćenja Domovinskoga rata u suvremenom hrvatskom romanu. Utvrdit će se različiti prikazi ratnih iskustava, specifične teme, likovi i pripovjedni postupci kojima se oblikuje ratna stvarnost i razvijaju strategije oblikovanja nacionalnoga identiteta.

Popis literature (maksimalno 15 referenci)

- Anderson, Benedict. 1990. *Nacija: zamišljena zajednica - Razmatranja o porijeklu i širenju nacionalizma*. prev. Nata Čengiđ, Nataša Pavlović, Školska knjiga, Zagreb
- Assmann, Aleida. 2002. *Rad na nacionalnom pamćenju*. prev. Aleksandra Bajazetov-Vučen, Biblioteka XX vek, Beograd
- *Cultural Memory Studies: An International and Interdisciplinary Handbook*, 2008. ur. Astrid Erll, Ansgar Nünning, Walter de Gruyter GmbH, Berlin
- Erll, Astrid 2011. *Memory in Culture*, Palgrave Macmillan, London
- *Kultura pamćenja i historija*. 2006. ur. Maja Brkljačić i Sandra Prlenda, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb
- Matanović, Julijana. 2004. *Od prvog zapisa do „povratka u normalu“*, Sarajevske sveske br. 05, str. 93-124., Media Centar Sarajevo, Sarajevo
- Mosse, George L. 1990. *Fallen Soldiers – Reshaping the Memory of the World Wars*, Oxford University Press, New York
- Nemeć, Krešimir, 2003. *Povijest hrvatskog romana od 1945. do 2000. godine*, Školska knjiga, Zagreb
- Özkirimli, Umut. 2010. *Theories of Nationalism: A Critical Introduction*. Palgrave Macmillan, China
- Pogačnik, Jagna. 2009. *Usponi, padovi i konačno dobri radovi : tema rata u suvremenoj hrvatskoj prozi*. Hrvatska revija 9/3, str. 55-64., Matica hrvatska Zagreb, Zagreb
- Rem, Goran. 1997. *Slavonsko ratno pismo*. Matica hrvatska Osijek, Osijek
- Jambrešić-Kirin, Renata. 2008. *Dom i svijet*, Centar za ženske studije, Zagreb
- Smith, D. Anthony. 2003. *Nacionalizam i modernizam*. prev. Mirjana Paić Jurinić, Biblioteka *Politička misao*, Zagreb
- Smith, D. Anthoni. 2010. *Nacionalni identitet*. prev. Slobodan Đorđević, ur. Ivan Čolović, Biblioteka XX vek, Beograd
- Zlatař, Andrea. 2001. *Književno vrijeme: sadašnjost*. Reč 61/7, str. 169-173., Fabrika knjiga, Beograd

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavio/prijavila temu doktorske disertacije (s istovjetnom temom) ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku 9. 7. 2018.

Potpis

Ana-Marija Posavec

Napomena¹

Predložena mentorica za doktorsku disertaciju je doc. dr. sc. Dubravka Brunčić.

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 1 pošaljete u elektroničkom i u tiskanom obliku (potpisan) referentu za doktorski studij u Uredu za studentska pitanja.

¹ U napomeni navesti budućega mentora.